

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

15 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de opvolging van en steun aan de Vlaamse NGO-projecten in Kosovo

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het Vlaamse communicatiebeleid naar de Raad van Europa toe

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 15 oktober 2002

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.15 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de opvolging van en steun aan de Vlaamse NGO-projecten in Kosovo

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de opvolging van en steun aan de Vlaamse NGO-projecten in Kosovo.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, collega's, ter attentie van de nieuwe minister voor Buitenlandse Aangelegenheden wens ik in de eerste plaats te herhalen dat Vlaanderen, binnen zijn bevoegdheden en met de beperkte middelen waarover het beschikt, mijns inziens een bescheiden en kleinschalig, maar toch efficiënt en adequaat buitenlands beleid voert. Dit is niet alleen de verdienste van uw voorganger, maar ook die van de voorzitter van deze commissie. Vlaanderen is over heel de wereld bekend en wordt er geprezen om zijn welvaart. Naar verluidt zou Vlaanderen de meest welvarende regio ter wereld zijn. Vlaanderen wordt echter ook geprezen voor het vreedzaam samenleven van de gemeenschappen in dit land. Vanuit zijn ervaring kan Vlaanderen een bijdrage leveren tot het vredesproces in bepaalde regio's, bijvoorbeeld Noord-Ierland, Kosovo en zelfs Palestina. Wat Palestina betreft, verwijs ik in het bijzonder naar de bijdrage van Vlaanderen in de woningbouw. Een en ander werd benadrukt in de beleidsbrief 2002 van uw voorganger.

Het is niet de eerste maal dat ik een vraag stel over Kosovo. Ongeveer één jaar na de eerste parlementsverkiezingen evolueert Kosovo op institutioneel vlak in de goede richting. Met de aanstelling van Rugova als eerste president en de eveneens gematigde Rexhepi als regeringsleider in het voorjaar is, weliswaar na maanden palaveren, een belangrijke stap voorwaarts gezet in de richting van duurzame vrede en stabiliteit voor Kosovo en voor de hele regio, en in de richting van een verdere implementatie van het autonome zelfbestuur. Als kleine welvarende regio heeft Vlaanderen zijn aandeel gehad in dit pacificatieproces. Tal van beleidsniveaus, naast NGO's en tal van verenigingen, werken reeds jaren mee aan een blijvende oplossing voor Kosovo. Ook het Vlaams Parlement heeft bij middel van een unaniem aangenomen resolutie zijn bezorgdheid en bekommernissen voor Kosovo uitgedrukt.

Mede in uitvoering van die resolutie engageerde minister Van Grembergen, toen bevoegd voor het buitenlands beleid, er zich in zijn beleidsbrief 2002 toe het lopende pacificatieproces in Kosovo te ondersteunen en bij te dragen tot de maatschappelijke wederopbouw van Kosovo. Tevens ondernam de minister, vergezeld door de heer Ramon en mezelf, eind mei een driedaags officieel bezoek aan Kosovo. Dit bezoek hield in de eerste plaats een duidelijk politiek signaal in en sloot helemaal aan bij de initiatieven van de internationale gemeenschap. We konden vaststellen dat Kosovo – en dit hoeft geen verwondering te wekken – na jaren van oorlog een economisch rampgebied is geworden met een torenhoge werkloosheid van ongeveer 75 percent en een totaal verouderde industriële en agrarische infrastructuur. Kosovo heeft dus dringend nood aan buitenlandse investeringen.

Tegelijkertijd stelden we vast dat op het vlak van de maatschappelijke wederopbouw een aantal Vlaamse NGO's uitstekend werk verrichten. Ik verwijs dienaangaande onder meer naar de Bal-

Hostekint

kanactie van de gemeenten, naar Pax Christi Vlaanderen en naar het Vlaams Huis in Peja waarvan mijn CD&V-collega de opening heeft bijgewoond. Dit Vlaams Huis is een initiatief van de VZW Vriendenkring voor de Balkan en Kosovo waaronder enkele ex-collega's, onder andere de heren Ulburghs en Sleeckx, hun sterke schouders hebben gezet. Bepaalde projecten van de genoemde organisaties konden in het verleden rekenen op steun van de administratie Buitenlands Beleid.

Op 21 juli laatstleden werd de nota van minister Van Grembergen over zijn zending aan de Vlaamse regering megedeeld. In verband met de Vlaamse NGO's schrijft de minister in zijn nota het volgende. 'De Vlaamse NGO's die momenteel actief zijn in Kosovo, leveren elk op hun eigen manier bijzonder goed werk. Ik was vooral onder de indruk van de Balkanactie van de gemeenten die met hun wederopbouwprogramma veel sociaal achtergestelden van een dak boven het hoofd konden voorzien. Het Vlaams Huis en Pax Christi zijn meer actief op het vlak van de zachte waarden en uiteraard is het dan moeilijk om meetbare resultaten voor te leggen. In de mate van het mogelijke lijkt mij een voortgezette steun aan deze initiatieven aan te bevelen'.

Mijnheer de minister, mijn vraag is heel eenvoudig : hebt u reeds gevolg gegeven aan deze aanbeveling van uw voorganger in verband met de steun aan projecten van deze NGO's ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Hostekint.

Deze commissie heeft een nauwe band met Kosovo. We hebben de plaatselijke situatie in de moeilijke periode van oorlog en etnische spanningen op de voet gevolgd. Nu de rust in de regio blijkbaar is teruggekeerd, wensen we dan ook een bijdrage te leveren aan de heropbouw van die gemeenschap die een sterke band heeft met onze regio en waarin – zoals reeds door de heer Hostekint benadrukt – heel wat Vlamingen actief zijn. Onze bijdrage dient niet alleen op knowhow te slaan, maar ook op een morele én financiële ondersteuning.

Uw voorganger, minister Van Grembergen, heeft in dit verband enkele engagementen aangegaan. Ik verwijs in dit verband naar zijn beleidsbrief en naar zijn verslagen aan de regering. Daarom hopen we

dat dit beleid kan voortgezet worden en dat degenen die daar actief zijn, onze volledige steun kunnen krijgen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Hostekint. In deze commissie werd al meermaals duidelijk dat wat in de Balkan gebeurt en meer specifiek in Kosovo, Vlaanderen niet onberoerd kan laten. We moeten daar een inspanning leveren. Ik herinner me dat uw voorganger, minister Van Grembergen, altijd zei dat hij na normale verkiezingen in Kosovo een politiek signaal zou geven en op bezoek zou gaan. Dat heeft hij ook gedaan. We hebben kunnen vaststellen dat er op het vlak van landbouw, milieu en economie heel zware problemen zijn. De hoge werkloosheid onder de jongeren is bijvoorbeeld een enorm probleem, waarbij we ons afvroegen hoe dit verder moet.

De minister heeft toen twee denksporen aangereikt. Hij heeft gezegd dat hij enerzijds zou nagaan wat er via officiële samenwerking kan worden gedaan, vandaar zijn bezoek, en anderzijds wat de niet-gouvernementele samenwerking betekent en hoe die kan worden ondersteund. Dit ligt nu voor. We zijn benieuwd hoe de nieuwe minister hetgeen al voorbereid werd, voort zal zetten.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, in antwoord op de vraag van de heer Hostekint, en de heren Sarens en Ramon die zich hebben aangesloten, kan ik medelen dat ik in uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement en in opvolging van het engagement van mijn voorganger om het pacificatieproces van Kosovo waar mogelijk te ondersteunen, beslist heb om dit ook te concretiseren.

Ik deel volledig uw mening dat er in Kosovo nog een enorme nood is aan structurele bijstand. De projectaanvragen die door de Vlaamse NGO's, namelijk de Balkanactie Vlaanderen, de Vriendenkring voor de Balkan en Kosovo en Pax Christi Vlaanderen, werden ingediend, werden door mijn administratie grondig onderzocht in het licht van een omgevingsanalyse en van de ervaringen opgedaan tijdens de zending van mijn voorganger. Uit deze analyse blijkt duidelijk dat het project van de Balkanactie Vlaanderen het meest direct tegemoet komt aan de noden op het terrein. Het dubbelproject is zeer concreet van aanpak. Het wil rechtstreeks inspelen op een aantal belangrijke behoef-

Gabriels

ten van de Kosovaren om hen bij te staan bij de heropbouw van hun economie, vooral op het vlak van de landbouw, en ook hulp te bieden aan hun meest elementaire behoeften via de ontwikkeling van een systeem van zelfvoorzienende landbouw. Die kan op termijn uitgroeien tot een verdere agrarische ontwikkeling van het aanwezige potentieel. Dit project beantwoordt duidelijk het best aan wat u zelf aangaf als zijnde een bijdrage tot de maatschappelijke wederopbouw en structurele steun.

Dit project was ook het duurste van de drie. Het betreft een bedrag van ongeveer 800.000 euro. Toch heb ik besloten om dit project financieel te ondersteunen. De huidige kredieten die hiervoor nog beschikbaar waren op de daartoe bestemde basisallocatie volstonden echter niet om dit engagement op te nemen. Na een interne kredietherschikking binnen het programma Buitenlandse Aangelegenheden zal ik overgaan tot de subsidiëring van dit project. Ik denk dat we op deze wijze vanuit Vlaanderen een duidelijk signaal geven van onze bekommernis voor deze regio. We beperken ons niet tot een politiek signaal alleen. Op deze wijze wordt ook uitvoering gegeven aan de resolutie van het Vlaams Parlement.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik verheug me in het feit dat u het project van de Balkanactie, wat een groot bedrag vertegenwoordigt, steunt en operationeel maakt via een herschikking.

De resultaten van de twee andere projecten kunnen niet zo goed worden gemeten. Deze willen werken aan het herstel van het samenleven van Serven en Kosovaren en van de gevolgen van de oorlog. Er zijn diepe wonden geslagen. Deze opdracht hebben die twee organisaties zich gesteld. Werken via de scholen is ook zeer belangrijk. Het Vlaams Huis is in concreto een ontmoetingsplaats van de twee gemeenschappen in Kosovo. Mag ik uit uw antwoord afleiden dat die twee organisaties in de kou blijven staan ?

Minister Jaak Gabriels : U mag uit mijn antwoord afleiden dat het advies van de administratie voor de twee andere projecten te negatief was en ik dat advies heb gevolgd.

De heer Patrick Hostekint : Ik betreur dat.

Minister Jaak Gabriels : Ik heb een keuze moeten maken en zelfs herschikkingen moeten doen om die 800.000 euro vrij te maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, van 27 september tot 6 oktober vond de Vlaamse Vredesweek plaats met als thema : 'Presenteer kindsoldaten een toekomst zonder geweer'. Momenteel vechten wereldwijd niet minder dan 300.000 kinderen onder de 18 jaar, zowel jongens als meisjes, actief mee in gewapende conflicten. Het toenemend inzetten van kindsoldaten is een van de meest gruwelijke en meest cynische aspecten van de hedendaagse oorlogsvoering.

De inlijving bij gewapende milities maakt kinderen slachtoffer van verschillende misbruiken. Niet elke kindsoldaat heeft een wapen in de hand. Velen beginnen hun carrière met het kamp te kuisen, de wapens in orde te houden, ze worden bij spionageopdrachten ingezet, moeten koken of dienen als seks slaaf voor de volwassen strijders. De meerderheid van de kindsoldaten zijn adolescenten, maar de rekrutering begint niet zelden al vanaf 10 jaar of zelfs jonger. Vaak gebeurt de inlijving door ontvoering, maar sommige kinderen bieden zich spontaan aan omdat ze dan zeker zijn dat ze eten krijgen, wat in hun dorpsgemeenschap niet het geval is.

De rechten van de kinderen worden systematisch genegeerd. Wanneer zo'n kind na verloop van tijd het geluk heeft de militie te verlaten, dan is het vaak psychisch totaal ontredderd en heeft het een referentiekader meegekregen dat niet past bij iemand van die leeftijd. Vaak blijft het dan bij de mi-

Glorieux

litie hangen omdat het daarbuiten weinig of geen aangepast toekomstperspectief heeft.

België is voorlopig een van de weinige landen dat het aanvullend protocol bij het Kinderrechtenverdrag heeft geratificeerd. Het Kinderrechtenverdrag erkent dat elk kind voor de volledige en harmonieuze ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid dient op te groeien in een gezinsomgeving en een sfeer van geluk, maar het laat toch toe dat kinderen vanaf 15 jaar deelnemen aan vijandelijkheden of worden ingelijfd bij strijdkrachten. Daarom werd een aanvullend protocol opgesteld dat de leeftijd voor deelname aan conflicten optrekt tot 18 jaar.

De vele verenigingen die samen de Vlaamse Vredesweek organiseren vragen aan de verschillende regeringen in ons land om een voortrekkersrol te spelen in de strijd tegen de kindsoldaten, onder meer door bij de andere Europese lidstaten en handelspartners aan te dringen op een spoedige ratificatie van het aanvullend protocol bij het Kinderrechtenverdrag.

Terzijde wil ik er nog even op wijzen dat kindsoldaten niet alleen in verre bananenrepublieken worden ingelijfd. Immers, toen ik mijn vraag op papier aan het zetten was, las ik toevallig in de Mix – dit is de jongerenbijlage bij De Morgen – van 18 september jongstleden een reportage over de militaire opleiding die jongeren vanaf 16 jaar in ons land krijgen in de Koninklijke Militaire School. Sta me toe daaruit het volgende te citeren : “Toon eens dat je een vent bent. Je staat niet stevig”, roept sergeant Hoste en tikt tegen de loop van Stefaans geweer. Het achterstuk stoot tegen zijn bril. Op honderd meter afstand staan vier schietschijven opgesteld. De studenten leren het geweer FNC – Fabrique Nationale Carabine – te hanteren, het kleine broertje van de veelbesproken Minimi. ‘Theoretisch lost dit geweer zeshonderd schoten per minuut’, weet Bert, 19 jaar. Naast hem staat Frederic, 17 jaar, het geweer tegen de rechterschouder, elleboog naar boven, één oog toe. ‘Na een tijdje krijg je kramp in je schouder’. Het geweer weegt bijna vier kilo.’

Verder wordt in de reportage ook nog omschreven hoe daar een sfeer heerst zoals in Amerikaanse films. Er wordt beschreven hoe die 16- en 17-jarigen driloefeningen ondergaan, gepakt en bezakt en met het geweer in de hand, terwijl ze liedjes zingen in de zin van : ‘She’s a lady in red and I want her in my bed. She’s a lady in green, she’s a real sex machine’.

Als het dat is wat een krijgsmacht bedoelt met een harmonieuze ontplooiing van de persoonlijkheid van minderjarigen, dan moet het ons ook niet verwonderen dat die jongeren – aan wie dergelijke attitudes aangeleerd worden en die op koop toe leren op de meest efficiënte wijze met de meest dodelijke wapentuigen om te gaan –, wanneer zij uitgestuurd worden, zich overleveren aan verkrachtingen en dies meer. Met dit alles wil ik alleen maar aantonen dat dergelijke zaken heus niet alleen in bananenrepublieken voorkomen. Ook bij ons is er nog heel wat werk aan de winkel.

Toch is het lot van de meer dan 300.000 kindsoldaten in voornamelijk derdewereldlanden veel schrijnender. Om die reden had ik u willen vragen of u, als Vlaams minister voor Buitenlands Beleid en Buitenlandse Handel, bereid bent er bij de andere lidstaten van de Europese Unie op aan te dringen het Aanvullend Protocol bij het Kinderrechtenverdrag te ratificeren en bij het afsluiten van handelsakkoorden, zeker met handelspartners in conflictgebieden, aan te dringen op dergelijke ratificatie van dat protocol ?

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb veel appreciatie voor de problematiek van de bescherming van de kindsoldaten. Toch kan ik als reserve-officier van hoge graad niet aanvaarden dat een vergelijking wordt gemaakt of een parallel wordt getrokken met onze soldatenopleiding, die trouwens een vrije keuze is. Dit doet me bijzonder pijn aan het hart.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega’s, het verheugt mij dat de heer Glorieux deze problematiek in deze commissie aankaart. Hij heeft dat trouwens reeds eerder in de commissie voor Welzijn gedaan.

Het inzetten van kinderen in de oorlog is in de eerste plaats immoreel. Ik wil er in dit verband even op wijzen dat er in de wereld twee soorten oorlogen bestaan.

Er zijn enerzijds de oorlogen die door de rijke landen gevoerd worden, bijvoorbeeld door de Verenigde Staten en hun bondgenoten in de NAVO. Dit zijn oorlogen waarbij relatief weinig manschappen worden ingezet en waarbij vooral een beroep wordt gedaan op hoogtechnologisch materiaal, hoofdzakelijk raketten. Die oorlogen houden eigenlijk weinig risico in voor het militaire personeel,

Hostekint

maar wel veel risico voor de burgerbevolking. Recente voorbeelden daarvan zijn Afghanistan, Irak en Joegoslavië.

Anderzijds zijn er de oorlogen die door de arme landen worden gevoerd. Het zijn oorlogen die dagelijks plaatsvinden, met tientallen tegelijk. Die oorlogen spelen zich hoofdzakelijk in Afrika af, en daarbij wordt veel militair personeel ingezet. Dat militair personeel is dan meestal slecht bewapend. Die soldaten moeten zich behelpen met primitieve middelen, bijvoorbeeld machetes. Denk maar aan de burgeroorlog die in 1994 in Rwanda plaatsvond. In dergelijke oorlogen lopen de soldaten enorm grote risico's. De verleiding is dan ook heel groot om kinderen – jongens én meisjes vanaf tien jaar – in te schakelen. Eigenlijk worden de meisjes dan gebruikt als "genotsmiddel". Dergelijke zaken zijn vandaag in ontwikkelingslanden schering en inslag.

Wat kan een klein land als België of een kleine regio als Vlaanderen daaraan doen? Kunnen wij wel een bijdrage leveren om dat probleem uit de wereld te helpen? Ik denk van wel, en dit door in de eerste plaats het goede voorbeeld te geven. Zo werd een goed voorbeeld gegeven door het feit dat België als één van de eerste landen het verdrag heeft geratificeerd. Een slecht voorbeeld is echter – en daarmee verschil ik van mening met de heer Laverge – het feit dat ook in België een dergelijke opleiding wordt gegeven aan adolescenten. Ik betreur dat. Het verhaal dat de heer Glorieux ons heeft verteld, klopt inderdaad met de werkelijkheid.

Wij kunnen in de eerste plaats een bijdrage leveren door andere landen aan te sporen om ook het verdrag te ratificeren, zoals duidelijk door de heer Glorieux werd beklemtoond. We kunnen dit ook doen door te voorzien in een bijkomende clause in onze handelsakkoorden met ontwikkelingslanden, een clause die zou stipuleren dat geen kinderen ingezet mogen worden in het leger.

Dit kan resultaat opleveren. Ik verwijs in dit verband naar het verdrag inzake het verbod op anti-persoonsmijnen. Indien ik me niet vergis, was België enkele jaren geleden het eerste land dat dit verdrag heeft ondertekend, mede onder impuls van toenmalig buitenland minister Derycke die ondertussen de politiek heeft verlaten. Begrijp me niet verkeerd: ik vermeld zijn naam niet omdat het een partijgenoot was. Via diplomatieke weg is hij er als toenmalig federaal minister van Buitenlandse Zaken in geslaagd om het verbod op het gebruik

van anti-persoonsmijnen wereldwijd te maken. Dat is geen geringe verdienste.

In deze commissie wordt vaak gepraat over immense problemen die schijnbaar boven onze hoofden verlopen. Toch toont dit voorbeeld aan dat zelfs een klein land als België of een kleine regio als Vlaanderen ook in een dergelijke problematiek een voortrekkersrol kan spelen.

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, uit de woorden van de leden die zich hebben aangesloten, besluit ik dat men het ene niet met het andere moet vergelijken. Ik denk niet dat de opleiding bij ons onderhevig moet worden gemaakt aan de basiskritiek die door de vraagsteller aan de orde is gesteld. We moeten de wijsheid hebben het ene van het andere te onderscheiden.

Mijnheer Glorieux, het aanvullend protocol bij de Conventie inzake de Rechten van het Kind over de betrokkenheid van Kinderen in Gewapend Conflict, werd op 25 mei 2000 aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De bepalingen van dit aanvullend protocol betreffen echter een strikt federale aangelegenheid. De Vlaamse overheid is niet bevoegd inzake betrokkenheid van kinderen in een gewapend conflict en speelde geen rol bij de ratificatie van het aanvullend protocol door België.

Op 8 oktober 2002 hadden al 41 landen het protocol geratificeerd, waarvan zes van de 15 EU-lidstaten, namelijk Oostenrijk, Spanje, Finland, België, Italië en Denemarken. Het kinderrechtenbeleid van de verschillende landen wordt nauwgezet gevolgd door het VN-Kinderrechtencomité. Via de verslagen van dit comité kan worden nagegaan of de negen EU-lidstaten die voorlopig nog niet geratificeerd hebben, echt in gebreke blijven wat betreft hun internationale verplichtingen. Sinds de ondertekening van het aanvullend protocol in mei 2000 werden reeds zeven van de vijftien EU-lidstaten doorgelicht, met name Finland in 2000, Denemarken en Portugal in 2001, Griekenland, Spanje, België en Groot-Brittannië in 2002.

Hoewel het VN-Kinderrechtencomité de landen die dit nog niet hadden gedaan, aanmaande om de procedure met betrekking tot de ratificatie van het aanvullend protocol zo snel mogelijk te voltooien, maakte het comité – op één uitzondering na – geen enkele fundamentele opmerking in verband met de naleving van de bepalingen van het aanvullend protocol. De uitzondering had betrekking op

Gabriels

Groot-Brittannië. Het VN-Kinderrechtencomité drukte namelijk op 4 oktober 2002 zijn ongerustheid uit over het feit dat Britse soldaten jonger dan achttien jaar deelnemen aan vijandelijkheden en dat één derde van de jaarlijkse rekruten van het Britse leger jonger zijn dan achttien jaar. Een algemene aanmaning van de EU-lidstaten tot ondertekening van het aanvullend protocol lijkt me dan ook wel wat voorbarig.

Tenslotte is er nog maar twee jaar verstreken sinds de ondertekening van het aanvullend protocol, wat geen uitzonderlijk lange ratificatietermijn is. Zoals reeds aangegeven, ben ik als Vlaams minister bovendien niet bevoegd in deze materie. Een officiële demarche vanwege Vlaanderen lijkt dus niet aangewezen.

Dit neemt uiteraard niet weg dat ik bereid ben de rapporten van het VN-Kinderrechtencomité over het kinderrechtenbeleid van de andere EU-lidstaten nauwgezet op te volgen en dat ik bereid ben om dit dossier – in eerste instantie informeel – aan te kaarten bij mijn EU-collega's, indien een aantal EU-lidstaten de ratificatie onredelijk lang zouden uitstellen. Ik zal hierbij uiteraard nauwlettend toezien op de ontwikkelingen in Groot-Brittannië.

Wat betreft uw tweede vraag, ga ik ervan uit dat u met de term handelsakkoorden verwijst naar de BLEU-investeringsakkoorden en de EU-partnerschapsakkoorden. Aan de ondertekening van dergelijke verdragen gaat steeds een grondige analyse van de politieke situatie in de betrokken landen vooraf. Wat de EU-partnerschapsakkoorden betreft, worden de onderhandelingen steeds gevoerd door de Europese Commissie, op mandaat van de Raad. De manoeuvreerruimte van afzonderlijke lidstaten is hier zeer beperkt. Zonder het belang van het aanvullend protocol in vraag te willen stellen, meen ik dat het hier onmogelijk is dat Vlaanderen de ondertekening van een EU-partnerschapsovereenkomst afhankelijk zou maken van de ratificatie van het aanvullend protocol. Overigens wordt de jongste jaren steevast 'conditionaliteit' in de Europese verdragen met deze landen ingeschreven, waardoor de rechten uit dit akkoord in bepaalde gevallen kunnen worden opgeschort.

Ook wat de BLEU-akkoorden betreft, dienen deze verdragen in essentie een economisch doel, met name de bescherming van Vlaamse investeerders in andere landen. Economische groei in deze soms erg arme landen draagt op termijn bij tot een betere situatie van hun politieke en sociale mensen-

rechten. Bovendien is er een zeer positieve recente evolutie, met name de opname van een sociale en een milieuclausule in deze akkoorden. Bijkomende voorwaarden opleggen voor het afsluiten van investeringsakkoorden, al is het om de meeste noble doeleinden, lijkt mij niet opportuun en voorbij te gaan aan de oorspronkelijke doelstellingen van de akkoorden. Het is ook een initiatief dat het voorwerp zou moeten uitmaken van een consensus in BLEU-verband.

Voor het overige worden ook handelsverdragen gesloten in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, met een multilaterale aanpak, waarbij de Europese Commissie telkens namens alle lidstaten van de EU het woord voert.

Ik onderschrijf het belang van de strijd tegen het bestaan van kindsoldaten. Toch zie ik praktisch nauwelijks mogelijkheden om hierin vanuit Vlaanderen door middel van handelsakkoorden een doorbraak te kunnen realiseren.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, waarin ik toch enigszins ontgoocheld ben. Ik onderschrijf uw standpunt dat Vlaanderen moeilijk bepaalde handelsakkoorden afhankelijk kan maken van een akkoord van onze handelspartners om geen kindsoldaten meer in te lijven. Dat neemt niet weg dat er pro-actief een vriendelijke brief naar de regeringsleiders kan worden gestuurd op het vlak van onze Europese partners, zeggende dat de Vlaams minister van Buitenlandse Betrekkingen de betrokken partner graag wil motiveren om dit te ratificeren. Dit kan men ook doen te aanzien van onze handelspartners. We hebben de mogelijkheid om telkens als we bepaalde BLEU-akkoorden of EU-akkoorden hier bespreken en ratificeren, parallel daaraan een vriendelijke brief aan de betrokken ambassade te sturen, zeggende dat Vlaanderen dit samenwerkingsakkoord met de betrokken partner heeft geratificeerd, en daarbij graag de problematiek van de kindsoldaten onder de aandacht wil brengen en er de medewerking aan wil verzoeken. Daarom moeten er dus nog geen voorwaarden aan worden verbonden, maar dergelijke landen moeten op zijn minst voelen dat er een zekere druk bestaat en dat ze in het oog worden gehouden. Mij lijkt het mogelijk om iets dergelijks te doen, zonder dat we onze Vlaamse bevoegdheden te buiten gaan of stappen zouden zetten die niet-aanvaardbaar zouden zijn.

Eens te meer, mijnheer de minister, stel ik de vraag of u een dergelijke lowprofile-benadering, die tege-

Glorieux

lijkertijd toch een duidelijke boodschap geeft, niet mogelijk acht.

Minister Jaak Gabriels : We moeten opletten dat we onze bevoegdheid, die op dat vlak beperkt is, niet misbruiken door er andere dingen aan te koppelen. We moeten alles aanwenden om België binnen zijn mogelijkheden, d.w.z. binnen het kader van de nationale verdragen, die rol te laten spelen, veeleer dan dit probleem te koppelen aan alle mogelijke handelsverdragen. Dit wordt een bijna onmogelijke opdracht. We moeten wel een voorbeeldrol spelen door dat soort praktijken met klem te veroordelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het Vlaamse communicatiebeleid naar de Raad van Europa toe

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het Vlaamse communicatiebeleid naar de Raad van Europa toe.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het dossier-Nabholz is eigenlijk iets merkwaardigs gebeurd in die zin dat de federale regering het niet nodig heeft gevonden om het alom geroemde Belgische pacificatiemodel – dat ooit tot in Israël en Zuid-Afrika werd aangeprezen als zijnde de oplossing bij uitstek om een einde te maken aan de problemen aldaar – te verdedigen bij de leden en lidstaten van de Raad van Europa. Dit gebeurde bovendien op een ogenblik dat met de indiening van die fameuze resolutie toch duidelijk een aanval werd ingezet op de fundamenten van dat pacificatiemodel. Ik zou dan denken dat een regime, dat echt in dat model gelooft, op zo'n ogenblik toch wel een grootschalig diplomatiek offensief zou opzetten. We kregen integendeel een oorverdovende stilte te horen vanwege het Belgische diplomatieke front.

Wat ons betreft, kwam het niet zozeer aan de Vlaamse regering toe om dat pacificatiemodel te verdedigen. Wat van Vlaamse kant wel had moeten gebeuren, was het aantonen dat er in Vlaanderen geen sprake is van minderheden, met andere woorden van bevolkingsgroepen met een andere taal of cultuur die hier hun historische wortels hebben en die hier het voorwerp zouden uitmaken van georganiseerde discriminatie. Ook de inspanningen die door de Vlaamse regering werden geleverd om dat negatieve beeld recht te zetten en om de goedkeuring van de resolutie-Nabholz te verhinderen, zijn niet echt indrukwekkend te noemen. De Vlaamse regering heeft zich beperkt tot het versturen van een brief naar de leden van de Raad van Europa waarbij zij in hun moedertaal of in een tweede taal werden ingelicht over de institutionele situatie in ons land. Misschien was het beter geweest om, zoals het Vlaams Parlement met de scholieren doet, met een stripverhaal naar buiten te komen. Die strip voor de jongeren moet hen wegwijs maken in de opdrachten van ons parlement. Welnu, als ik zie hoe moeilijk het al is om in eigen land die constructie uit te leggen, dan kan ik me inbeelden dat van het honderdtal raadsleden dat vorige maand op die fameuze zitting aanwezig was, er weinig geweest zijn die zich in die aangelegenheden verdiept hebben.

Uw voorganger, minister Van Grembergen, heeft ook – als ik het met alle respect zo oneerbiedig mag zeggen – de oude Vic Anceaux op pad gestuurd die enkele gesprekken heeft gevoerd met een aantal commissieleden van de Raad van Europa. Daar is het echter bij gebleven.

U was toen niet aanwezig, maar tijdens het recente actualiteitsdebat heeft minister Van Grembergen ook onomwonden toegegeven dat die beide demarches onvoldoende zijn gebleken.

Ik kom op dit verhaal terug omdat de burgemeesters van de faciliteitengemeenten op 30 september laatstleden bijeen zijn gekomen en blijkbaar zijn overeengekomen om een nieuwe klacht in te dienen bij de Raad van Europa. Ze willen namelijk de taalwetgeving in het onderwijs aanklagen, een taalwetgeving die voorschrijft dat de faciliteitenscholen uitsluitend kinderen uit de betrokken faciliteitengemeenten mogen inschrijven. Het betreft dus kinderen die echt gedomicilieerd zijn in de faciliteitengemeenten.

Zij beroepen zich daartoe op artikel 22 van de resolutie die vorige maand werd goedgekeurd. Daarin staat dat de assemblée van de Raad van Europa de Belgische staat oproept om het arrest van 23 juli

Van Nieuwenhuysen

1968 van het Europees Hof voor de Mensenrechten na te leven volgens hetwelk kinderen van ouders die niet in de zes faciliteitengemeenten wonen, niettemin moeten worden toegelaten in die Franstalige faciliteitenscholen van de betrokken gemeenten.

De schepenen van onderwijs van die zes faciliteitengemeenten hebben nu de opdracht gekregen om alle geweigerde gevallen te noteren. Het lijdt mijns inziens geen twijfel dat er binnen een aantal maanden wel een dossier zal zijn samengesteld om in te dienen. Zo moeilijk is dat immers niet te organiseren. De vraag is nu of andermaal gewacht zal worden tot het kalf verdronken is, dan wel of die fameuze institutionele constructie, waarmee de meesten blijkbaar nog wel opgezet zijn, deze keer wel op een adequate manier zal worden verdedigd en uitgelegd.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het initiatief dat werd genomen? Zijn er reeds concrete plannen vanuit de Vlaamse regering om daartegen in te gaan?

In feite zou het om een permanente opdracht moeten gaan van een eigen Vlaamse diplomatie, in plaats van telkens als een soort brandweer te moeten uitrukken om de brand te blussen.

We worden nu hoe dan ook met dit nieuwe initiatief geconfronteerd. Mijn vraag is dan ook hoe de Vlaamse regering daarop zal reageren.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Sta me toe daar enkele beschouwingen aan toe te voegen, net zoals ik in het betreffende actualiteitsdebat heb gedaan. Ik zal proberen dit met de nodige neutraliteit te doen.

Op verschillende punten zijn kansen gemist om ons institutionele model kenbaar te maken op de plaatsen waar dit hoorde. Aan de hand van het antwoord van minister Van Grembergen heb ik ondertussen begrepen dat hij met het oog op continuïteit de zaken en de repercussies van dit alles verder opvolgt. Dat is een afspraak binnen de Vlaamse regering.

Ten eerste had het comité van ministers bij de Raad van Europa door de Belgische federale ambassadeur, over de 43 andere landen heen, ingelicht moeten worden. Dit is echter niet gebeurd.

Ten tweede is onze eigen vertegenwoordiger daar nooit over geïnstrueerd. Ten derde hadden de eigen Vlaamse vertegenwoordigers ook bepaalde instructies kunnen krijgen. Ten vierde, zelfs al is er een afspraak tussen u en minister Van Grembergen, u bent de minister die in de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid verder de zaak zult moeten bekijken. Dat is een kwestie van bevoegdheidsverdeling.

Over dit punt maak ik me redelijk zorgen omdat onder meer in het actualiteitsdebat van vorige week is aangegeven dat men niet langer moet zoeken naar een definitie over de minderheden want dat heeft geen zin. U vergist zich schromelijk. Ik kan u vertellen dat binnen de Raad van Europa het voorstel voorligt om, voor de landen die niet alleen op het vlak van de 'conferentie van de minderheden' maar ook inzake een aantal andere verdragen een aantal engagementen hebben aangegaan, men zal nagaan hoe men daarmee omgaat eens men iets getekend en/of geratificeerd heeft. Het is een absolute illusie te denken dat dit probleem achter ons ligt. Het probleem ligt voor ons. Dit is het geval omdat een aantal landen uit Centraal en Oost-Europa, de mening zijn toegedaan dat de oorspronkelijke leden van de Raad van Europa ook niet altijd met alles in orde zijn. Vooraleer ze mochten toetreden tot de Raad van Europa, hebben ze moeten voldoen aan een hele resem verdragen en afspraken, uiteraard het EVRM, maar ook alle volgende gemaakte commitments. En ze worden op dit punt ook stringent opgevolgd. Die twee soorten logica kunnen niet verder in stand gehouden worden. Als men zegt dat ze de opdracht moeten vervullen als een oorspronkelijke lidstaat, dan moeten die stichtende leden zelf ook het goede voorbeeld geven.

Wat betreft de grond van de zaak, kent u het standpunt zoals weergegeven in de resolutie van het Vlaams Parlement van maart 2002. Morgen zullen ook stemmingen worden gehouden over een nieuwe resolutie. Dit alles gaat terug tot het Vlaamse standpunt van 23 juli 1997. Dit zegt dat voor ons maar één nationale minderheid in oenschouw kan worden genomen, namelijk de Duitstalige. Punt uit.

Het is zeer belangrijk de nodige stappen te zetten. Mijnheer de minister. In uw nieuwe bevoegdheid van Buitenlands Beleid, hebt u absoluut de plicht om proactief op dit punt op te treden, ook ten aanzien van een aantal initiatieven, zoals daarnet aangehaald, die worden genomen door Franstaligen. Het punt voor zich uitschuiven heeft tijdelijk een voordeel, maar het zal als een boemerang terug op ons afkomen.

Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, in antwoord op de vraag van de heer Van Nieuwenhuysen overloop ik de huidige stand van zaken. Drie weken geleden nam de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa resolutie 1301 over de minderheden in België aan. Ondanks de opname van twee amendementen kan men niet anders dan concluderen dat deze resolutie nadelig is voor Vlaanderen. Ze heeft misschien wel geen juridische draagwijdte, maar toch stelt zij Vlaanderen onte-recht in een negatief daglicht. Nochtans werden alle leden van de Parlementaire Assemblée van het Vlaamse standpunt op de hoogte gesteld.

Waarom overtuigden de Vlaamse argumenten niet ? Het Belgische institutionele model is inderdaad voor iemand uit een centraal bestuurd land moeilijk te begrijpen. Buitenlanders missen veelal het historische inzicht in onze taalstrijd, die voor Vlaanderen een emancipatorische betekenis heeft. Voor sommigen is hun mandaat in de Parlementaire Assemblée één van de vele aanvullende taken bij hun nationale parlementaire werk. Bovendien heeft de heer Clerfayt zich sinds de aanvang van zijn lidmaatschap van de Assemblée opgeworpen als een verdediger van allerlei andere, échte onderdrukte of gediscrimineerde minderheden, en heeft hij op die manier veel krediet opgebouwd in het buitenland. In elk geval bezint de Vlaamse regering zich over een bijsturing van haar communicatiestrategie over dit dossier.

– *De heer Karim Van Overmeire treedt als voorzitter op.*

Ik heb geen weet van enig concreet Franstalig voornemen om een nieuw dossier in te dienen bij de Parlementaire Assemblée. Wel hoort bij de recent goedgekeurde resolutie ook een zogenaamde "order" of opdracht, waarin de Assemblée aan de commissie Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten opdraagt om de implementatie van de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 23 juli 1968 verder te volgen. In deze uitspraak, die beter bekend staat als de "Belgische Taalzaak", erkent het Europees Hof de legitimiteit van het territorialiteitsbeginsel. Het aanvaardde een strikte interpretatie van de mogelijkheid om Franstalig onderwijs te volgen in de gemeenten van het Nederlandse taalgebied, in casu in Leuven en Heverlee, aangezien het nastreven van de homogeniteit van de taalgebieden als een geoorloofd doel in overeenstemming met het algemeen belang werd beschouwd.

In 1968 was er tussen Vlamingen en Franstaligen evenwel nog geen akkoord bereikt over de indeling

van de zes faciliteitengemeenten uit de Brusselse Rand. Zij hadden destijds een bijzonder statuut, en vormden een apart administratief arrondissement. Daarom oordeelde het Europees Hof anders over hun situatie, en meende het dat de beperking van de toegang tot het Franstalig onderwijs in die gemeenten tot leerlingen die daar ook hun woonplaats hadden, wel strijdig was met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. In 1970 werd echter een consensus bereikt tussen Vlamingen en Franstaligen om deze gemeenten in het Nederlandse taalgebied in te delen. Dit gebeurde bij wet van 23 september 1970.

Dit had natuurlijk tot gevolg dat de toestand waarop het Hof zich twee jaar eerder beriep en die leidde tot een gedeeltelijke veroordeling van België, ophield te bestaan. Vermits de randgemeenten voortaan deel uitmaken van het Nederlandse taalgebied bevindt het Franstalig onderwijs dat in die gemeenten verstrekt wordt, zich de facto en de jure in een identieke situatie als het Franstalig onderwijs dat gegeven werd in Leuven en Heverlee. De vigerende onderwijswetgeving laat immers basisonderwijs in het Frans toe in deze zes randgemeenten, hoewel ze sinds 1970 tot het Nederlandse taalgebied behoren. Dit onderwijs is evenwel slechts toegankelijk voor kinderen van wie de ouders hun woonplaats hebben in deze zes randgemeenten. Franstalige kinderen uit het Nederlandse taalgebied worden niet toegelaten tot deze scholen. Volgens het Hof is dit dus niet in strijd met de bepalingen van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De Belgische wetgever streeft immers zoals gezegd een wettig doel na, met name het bewaren van de homogeniteit van de taalgebieden.

De Belgische regering heeft het Comité van Ministers van de Raad van Europa in een memorandum van 12 april 1972 hiervan op de hoogte gesteld. Tijdens de vergadering van 3 oktober 1972 nam dit Comité officieel nota van deze wijzigingen in de Belgische staatsstructuur, waardoor de schending van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens formeel ophield te bestaan.

De Vlaamse leden van de Parlementaire Assemblée, waaronder de voorzitter van deze commissie, hebben hun collega's hier in een van de recente Vlaamse amendementen op gewezen. Desalniettemin werd de zonet vermelde opdracht aan de Commissie voor Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten om dit te onderzoeken, ongewijzigd aangenomen.

Gabriels

Het is de taak van de federale regering om de Raad van Europa via de officiële weg te herinneren aan de institutionele hervormingen die ze al in 1972 meedeelde en waardoor deze vermeende schending van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ongedaan werd gemaakt. Wanneer er daadwerkelijk een nieuw dossier door Franstalige politici bij de Raad van Europa zou worden ingediend, zal ik vanzelfsprekend niet nalaten bij de federale regering aan te dringen op een dergelijke demarche.

Verder kan de Vlaamse regering in dergelijk geval de tachtig leden van de Commissie voor Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten via een uitgebreide nota inlichten over de problematiek, waarbij zal worden ingegaan op de historische en institutionele aspecten ervan.

Ik kan u bovendien zeggen dat ondertussen het interministerieel Comité voor Buitenlandse Betrekkingen is samengekomen. Ik heb daar inderdaad dezelfde stelling verdedigd die hier zojuist door de voorzitter van deze commissie naar voren is gebracht. Als België erkennen we maar één minderheid : de Duitstalige. Dit blijft onverkort ons standpunt.

Met andere woorden, ik denk dat we ons hierin niet nodeloos moeten bezondigen aan zelfkastijding. De flagellanten waren in de Middeleeuwen mensen die zichzelf pijnigden en daarmee dachten zichzelf een beter lot toe te eigenen. Dat moeten we dus niet doen. We moeten wel waakzaam blijven, maar we moeten het niet tot overdreven proporties laten komen.

Ik wil u herinneren aan het feit dat de Franse minister van Begroting onlangs het volgende zei. Toen hij gewezen werd op het noodzakelijk in evenwicht brengen van de Franse begroting ten opzichte van het stabiliteitspact in Europa zei hij : 'Le budget, c'est une compétence française.'

Ik denk dat we ook op dat vlak wat meer zelfvertrouwen moeten hebben. We moeten niet telkens onszelf pijnigen waar het niet nodig is.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : U zei dat u niet op de hoogte was van dit specifieke initiatief. Ik verwijs naar een bericht in de krant Le Soir van 3 oktober, waarin de zaak wordt aangekondigd. Ik

citeer : 'La liberté scolaire est bafouée en périphérie. C'est le Conseil de l'Europe qui le répète, après la Cour européenne des Droits de l'Homme. Les francophones demandent justice. Les six bourgmestres de la périphérie se sont entendus mardi soir pour relancer le dossier.' Daarna volgt heel het verhaal : dus het feit dat de schepenen van onderwijs die zaak zullen inleiden.

U zegt dat de Franstaligen geen poot hebben om op te staan. Ik wil er u opmerkzaam op maken dat ik die overtuiging in het vorige dossier ook hier en daar heb gehoord. Toen hadden ze zagezegd ook geen poot om op te staan, maar we kennen vandaag het resultaat daarvan.

U zegt in essentie het volgende : 'Als het ogenblik gekomen is en er is een dossier ingediend, dan behoort het tot de taak van de federale overheid om onze zaak te verdedigen.' Ik kan alleen maar vaststellen dat dit bij de vorige gelegenheid niet is gebeurd. Voor de rest zegt u eigenlijk dat we de zaak niet moeten opblazen. De communicatie zal wel wat worden bijgestuurd. Er zullen wat bijkomende initiatieven worden genomen, die er vooral op neerkomen dat we proberen te informeren. We moeten ons echter geen illusies maken, vind ik. Ik zeg niet dat er geen informatie moet worden versprekt, integendeel, maar hier is veel meer nodig dan een informatiecampaagne. Hier moet een diplomatiek offensief worden georganiseerd, met alles wat dat inhoudt. Dat gaat veel verder dan alleen maar informatie verstrekken.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Ik denk niet dat we demarches moeten gaan doen op basis van een krantenbericht in Le Soir of elders. Op de interministeriële conferentie voor Buitenlands beleid hebben we herhaald dat we in België maar één minderheid erkennen, namelijk de Duitstalige. We blijven bij ons standpunt. Dat is het standpunt van zowel de federale als de Vlaamse regering. Ik zie momenteel geen enkele reden om andere dingen te doen dan wat we reeds hebben ondernomen.

De heer Luk van Nieuwenhuysen : Of er nu een dossier wordt ingeleid of niet, het is de opdracht van een ministerie bevoegd voor het buitenlands beleid van Vlaanderen om er vooralsnog voor te zorgen dat die boodschap duidelijk kenbaar wordt gemaakt en wordt gestaafd. Blijkbaar is die boodschap immers op veel plaatsen niet doorgedrongen.

Minister Jaak Gabriels : Op de laatste vergadering van de interministeriële conferentie voor Buiten-

Gabriels

lands beleid, vorige week woensdag, heb ik dit duidelijk verklaard. Er is geen enkele reactie gekomen, noch van mijn Brusselse evenknie, noch van de vertegenwoordiger van de Franstalige Gemeenschap of het Waals Gewest. Dit is het standpunt dat we onverkort zullen handhaven, ook in de toekomst.

De heer Jacques Laverge : De houding van de minister en van de Vlaamse regering is de enige die men kan aannemen, namelijk zeggen dat dit voor ons onbespreekbaar is. Niettemin vind ik dat de informatieve rol behouden blijft. Soms worden beslissingen genomen uit onwetendheid. Helaas is de voorzitter vertrokken, maar ik vind dat onze leden in de Raad van Europa een belangrijke rol hebben met betrekking tot het verstrekken van informatie aan hun collega's. We moeten de zaken niet om draaien. De voorzitter doet dat wel eens. De regering kan vandaag geen ander standpunt innemen. Onze collega's in de Raad van Europa moeten onze specifieke problematiek toelichten bij hun collega's. Zij hebben die rol. Zij zijn immers door ons gedelegeerd in de Raad van Europa om onze standpunten bekend te maken.

De voorzitter : Ze zijn niet door ons gedelegeerd.

De heer Jacques Laverge : Het zijn toch Vlamingen die er aanwezig zijn.

Minister Jaak Gabriels : We zullen wel onze gemeenschapsattachés hierbij inschakelen. Een nota wordt door ons voorbereid. Indien we dit probleem evenwel opblazen, dan dienen we het doel van de tegenstrever en niet het onze. We moeten bewust zijn van ons eigen gelijk. We zullen terzake uiteindelijk ook gelijk krijgen. We mogen natuurlijk niet op voorhand blind of doof zijn voor allerlei signalen. In dit opzicht deel ik uw mening, maar we moeten dit geen grotere dimensies toedichten. Dat zou de slechtste optie zijn.

De heer Luk van Nieuwenhuysen : Wanneer men het heeft over een diplomatiek initiatief, dan geeft men net de juiste dimensies aan.

Minister Jaak Gabriels : Dat is ook precies wat onze gemeenschapsattachés zullen doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.16 uur.*
